

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Erdélyi Miklós ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Ollé György ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Hódmezővásárhelyi Városi Bíróságon 8.G.20.144/2006. szám alatt folyt, és a Csongrád Megyei Bíróság 1.Gf.40.015/2007/4. számú ítéletével befejezett perében az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felek által 2003. szeptember 24-én kötött tervezési szerződésben a felperes bruttó 1.698.800 forint díjért elvállalta a H., ... u. ... szám alatti ingatlanon megépítendő gyógyszerárterveinek elkészítését 2003. október 31-i teljesítési határidővel. A felperes az esetleges késedelmes teljesítés esetére napi 5.000 forint kötbérfizetési kötelezettséget vállalt. A szerződésben a felperes tervezői művezetést, és felelős műszaki vezetést is vállalt külön-külön havi 31.200 forint + ÁFA díjazásért. A felek ugyanezen a napon kapacitás lekötésre is szerződést kötöttek, amelyben a felperes a kivitelezési munkák elvégzésére is vállalkozott az előzetesen és tételesen egyeztetett költségvetés szerint (ÉMIR 2003. díjtételeivel + 1.300 forint / óra rezsiórabérrel + 15 % szállítási és anyagigazgatási költséggel + 2004.I. n.évi munkákra vonatkozó árainak prognosztizációjával). A becsült kivitelezési költséget 27.800.000 forint + ÁFA, azaz 33.976.000 forintban határozták meg azzal, hogy ez előirányzati árként kezelendő.

A Polgármesteri Hivatalban lefolytatott egyeztető tárgyalást követően az időközben elkészült tervek módosítására került sor. A felperes az áttervezést követően a terveket 2004. február 25-én

adta át maradéktalanul az alperesnek. A felperes a kivitelezési munkálatok elvégzését megkezdte, azonban a bővített tervekhez igazodó vállalkozói díjban a felek nem tudtak megállapodni, ezért a szerződést megszüntették, és az alperes más vállalkozóval végeztette el a kivitelezést. Az alperes a felperesnek összesen bruttó 5.750.000 forint díjat fizetett meg.

A felperes módosított keresetében összesen 3.590.388 forint vállalkozói díj és a kereset benyújtásának időpontjától kezdődő kamatok, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest, aki a kereset elutasítását kérte. Az alperes a felperes hibás teljesítésére és többletköltségei felmerülésére hivatkozva 959.615 forint erejéig beszámítási kifogást, míg 200.000 forint megfizetésére viszontkeresetet terjesztett elő. A felperes a viszontkereset és a beszámítási kifogás elutasítását kérte.

A bíróság jogerős ítéletében 2.970.551 forint és ezen összeg után 2004. április 13. napjától - a kereset benyújtásának időpontjától - kezdődő kamatok, valamint a perköltség megfizetésére kötelezte az alperest a felperes részére, míg ezt meghaladóan a keresetet és a viszontkeresetet elutasította.

A bíróság a ... szakértői véleménye alapján határozta meg a felperest megillető reális vállalkozói díjat, amelyhez hozzáadta a beltéri ajtók 15.750 forintos, a meg nem fizetett tervezési díj 35.000 forintos, illetve tervezői művezetői díj 117.000 forintos összegét, míg a tervek hibás teljesítése miatt 100.000 forintot, az alap túlnyúlása miatti hibás teljesítésre figyelemmel pedig 21.337 forintot vont le. Ennek eredményeként a felperes díját 3.000.051 forintban állapította meg. Miután a az alperes fellebbezése folytán hatályon kívül helyezett korábbi ítéletében a felperes javára 2.970.551 forintot ítélt meg az elsőfokú bíróság, és a felperes ezen ítélet ellen fellebbezéssel nem élt, a bíróság arra hivatkozva, hogy a korábban megítéltnél nagyobb összeget a megismételt eljárás nyomán sem ítélt meg 2.970.551 forint, és a kereset benyújtásának időpontjától esedékes kamatok megfizetésére kötelezte az alperest.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 164. § (1) és 182. § (3) bekezdését, továbbá ellentétes a bírói gyakorlattal. Érvelése értelmében 2003. szeptember 24-én a felek a kapacitás lekötési megállapodásnak nevezett szerződésükben ráutaló magatartással előszerződést kötöttek, amelyben a meghatározott tartalommal végleges szerződés jött létre. Szerinte ezért nincs jelentősége, hogy a szakértő által megállapított 1.450 forintos rezsióradíj reális-e, mivel a felek közötti megállapodásban (kapacitás lekötés) meghatározott 1.300 forint rezsióradíj az

irányadó. Arra hivatkozva, hogy a felperes nem állított ki számlát - a bírói gyakorlatra utalva - sérelmezte a késedelmi kamat megfizetésére történt kötelezését. Szerinte a felperes nem bizonyította a szállítási és kezelési költségek felmerülését, ezért kifogásolta ezek megfizetésére történt marasztalását. A Pp. 182. § (3) bekezdésének megsértésére azért hivatkozott, mivel szerinte a jogszabályi követelményeknek nem felel meg az ítélethozatal alapjául elfogadott szakértői vélemény.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A bírói gyakorlat értelmében (BH 2001.172.) a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel csak olyan kérdésben támadható, amely az első-, és másodfokú eljárásnak is tárgya volt.

Az alperes sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem hivatkozott arra, hogy a kapacitás lekötési megállapodás előszerződés lenne, és hogy az abban meghatározott tartalommal ráutaló magatartással végleges szerződés jött volna létre a felek között.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát csak jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A jogszabálysértés azonban csak abban a körben vizsgálható, amely a per tárgyát érintette, mert a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következően a Legfelsőbb Bíróságnak a per anyagává tett iratok adatai alapján kell megítélnie, hogy a támadott határozat jogszabálysértő-e. Miután az alperes korábban előszerződés megkötésére nem hivatkozott, ennek a kérdésnek a vizsgálata nem volt tárgya az eljárásnak, így a felülvizsgálati eljárásnak sem lehet tárgya. E körben tehát a jogerős ítélet jogszabálysértő volta nem állapítható meg.

A kapacitás lekötésre kötött szerződés egyébként a felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben nem azt tartalmazta, hogy bruttó 1.300 forint rezsióradíjban állapodtak meg a felek, mivel a szerződés 2. pontja szerint a vállalkozói díjat a felek a ÉMIR 2003. díjtételeivel + 1.300 forint / óra rezsiórabérrel + 15 % szállítási és anyagigazgatási költséggel + 2004. I. n. évi munkákra vonatkozó árak prognosztizációjával határozták meg előirányzati árként. Miután a műszaki tartalom megváltoztatása következtében az előzetesen és tételesen egyeztetett költségvetéstől eltérő munkák elvégzését kezdte meg a felperes, majd a szerződés megszüntetésére

is sor került, a bíróság jogszabálysértés nélkül végezte el az elszámolást a reális árak meghatározásával.

A bíróság jogszabálysértés nélkül fogadta el ítélethozatala alapjául a SZIMSZI szakértői véleményét.

A bírói gyakorlat értelmében (BH 1992.270.) a bíróság a fél által beszerzett szakvéleményt csak a fél álláspontjaként veheti figyelembe: a perben szakértőként általában csak a bíróság által kirendelt szakértő járhat el. A hatályon kívül helyezést követő eljárás során tisztázódott, hogy az alperes által csatolt szakértői véleményt készítő M. J. nem igazságügyi szakértő, aki egy barátja B. M. megállapításait emelte át egy az egyben a saját véleményébe. B. M. a rendelkezésére bocsátott tervanyag és a felperes által az alperesnek ajánlott költségvetés, valamint a helyszíni bejárás alapján készítette el a véleményét elismerve, hogy az alapozás "igazából nem volt megtekinthető". B. M. tanúkénti meghallgatása során a 8.G.20.144/2006/10. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítetten előadta, hogy a magánszakvéleménynek a "költségvetés véleményezése" című rész I. pontjában szereplő tételekkel kapcsolatban az első, és második alpontokban írt véleményt az "alperes bemondására alapítottam". A bíróság az általa kirendelt szakértőt a M. J. által készített szakvéleménnyel kapcsolatban is nyilatkoztatta, majd M. J.-t, B. M.-t az általa kirendelt szakértővel együtt tanúként is meghallgatta. Tisztázódott, hogy a két számítási mód közötti alapvető eltérést az okozta, hogy az igazságügyi szakértő - a kapacitás lekötésre kötött szerződésben megjelölt - ÉMIR normatáblázat, még B. M. ÉN normatáblázat alapján dolgozott. A szakértő és a tanúk meghallgatása eredményeként a szakértői véleménnyel kapcsolatos kérdések tisztázódtak. A bíróság az aggálytalan szakértői véleményt jogszabálysértés nélkül fogadta el ítélethozatala alapjául, és jogszabálysértés nélkül mellőzte új szakértő kirendelését, mivel annak a Pp. 182. § (3) bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn.

Miután a felperes részéről tényleges teljesítés is történt a kivitelezés során, így az anyagok szállításával és kezelésével kapcsolatos költségek is felmerültek, ezért a felperest megillető vállalkozói díj meghatározása során jogszabálysértés nélkül vette figyelembe a bíróság a szállítási és kezelési költséget is.

Alaptalanul kifogásolta az alperes a felülvizsgálati kérelmében a kamatfizetési kötelezettséggel kapcsolatos döntést.

Helytállóan hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a számlaadási kötelezettség elmulasztása olyan jogosulti késedelemnek minősül, amely a kötelezett egyidejű késedelmét kizárja. A Legfelsőbb Bíróság GK. 66. számú állásfoglalása szerint azonban a jogosult nem a számlázással, hanem a szolgáltatás

teljesítésével tesz eleget a kötelezettségének, és ezzel már megnyílik az igénye az ellenszolgáltatás teljesítésének követelésére. A bírói gyakorlatnak megfelelően a bíróság a számlázási késedelem esetén csak a keresetindítástól számított késedelmi kamatokat ítélheti meg a felperesnek. Miután a felperes a keresetében ezen időponttól kezdődően kérte az alperes kamatfizetésre történő kötelezését, a bíróság jogszabálysértés nélkül kötelezte az alperest a késedelmi kamat megfizetésére.

Mivel a felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet meghozatalát követően állította ki a felperes a számláját, a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség ezen számla értékelésére.

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének viselésére.

Budapest, 2007. október 11.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Dr. Kováts Rolandné s.k. bíró

A kiadmány hitelül: